

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Naděždy Zachystalové a soudkyň JUDr. Ivy Zemanové a JUDr. Renaty Hertlové ve věci

nezletilých:

Karolína K., narozená dne xxx

Kryštof K., narozený dne xxx

oba bytem xxx, xxx

oba zastoupeni kolizním opatrovníkem Městskou částí Praha 15
sídlem Praha 15, Boloňská 478/1

děti rodičů:

Ing. Eva K., narozená dne xxx

bytem xxx, xxx

zastoupená advokátem Mgr. Filipem Ingrem
sídlem Brno, Mendlovo náměstí 1a

Jiří J., narozený dne xxx

bytem xxx, xxx

o zvýšení výživného, k odvolání otce proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 11. 3. 2019, č. j. 50 P 53/2012-56, ve znění opravného usnesení ze dne 23. 4. 2019, č. j. 50 P 53/2012-61,

takto:

- I. Rozsudek soudu I. stupně **se** ve výroku o zvýšení výživného **mění** jen tak, že se výživné zvyšuje na nezletilého Kryštofa od 1. 9. 2016 na částku 2 800 Kč měsíčně a na nezletilou Karolínu od 1. 9. 2018 na částku 2 800 Kč měsíčně, jinak **se** v tomto výroku **potvrzuje**, ve výroku o nedoplatku na zvýšeném výživném **se mění** tak, že tento činí pro nezletilého Kryštofa za dobu od 1. 9. 2016 do 30. 6. 2019 částku 19 700 Kč a pro nezletilou Karolínu za dobu od 1. 9. 2018 do 30. 6. 2019 částku 500 Kč a otec je povinen nedoplatky zaplatit do 31. 12. 2019.

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Bartáková.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů.

Odůvodnění:

1. Shora citovaným rozsudkem soud I. stupně zvýšil výživné otci stanovené naposledy rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 10 č. j. 50 P 53/2012-24 na nezletilého Kryštofa částkou 2 000 Kč měsíčně, a na nezletilou Karolínu částkou 2 000 Kč měsíčně, a to počínaje dnem 1. 9. 2016 na částku 3 000 Kč měsíčně na nezletilého Kryštofa a na částku 2 500 Kč na nezletilou Karolínu a počínaje dnem 1. 9. 2018 na částku 3 500 Kč na nezletilého Kryštofa a 3 500 Kč na nezletilou Karolínu, které byl otec povinen platit vždy do každého 15. dne v měsíci předem k rukám matky (výrok I). Nedoplatek výživného za dobu od 1. 9. 2016 do 28. 2. 2019 na nezletilého Kryštofa ve výši 33 000 Kč a na nezletilou Karolínu ve výši 21 000 Kč uložil otci splácet v pravidelných měsíčních splátkách po 1 000 Kč na každé dítě spolu s běžným výživným počínaje dubnem 2019 až do zaplacení pod ztrátou výhody splátek (výrok II). Dále rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok III).
2. Soud I. stupně na základě provedeného dokazování a s odkazem na § 923, 913 o. z. a § 475 z. ř. s. uzavřel, že jsou dány podmínky ke zvýšení výživného pro nezletilé děti. Od posledního rozhodování soudu o výživném uplynula doba téměř sedmi let. S ohledem na psychické i fyzické vypívání nezletilých během uvedené doby se zvýšily náklady na uspokojování jejich základních životních potřeb jako je strava či oblečení. Se zahájením školní docházky obou dětí vzrostly i výdaje na jejich vzdělání. Tyto skutečnosti jsou závažnou změnou, která odůvodnila novou úpravu vyživovací povinnosti otce vůči nezletilým. V době posledního rozhodování soudu byla matka na mateřské dovolené, otec měl příjem 15 175 Kč. V současné době je příjem matky 37 523 Kč a otce 15 867 Kč. Při hodnocení otcových výdělkových možností a schopností soud I. nezjistil žádnou objektivní překážku, zejména zdravotní omezení, která by znemožňovala otci uplatnit se svou kvalifikací na trhu práce a tímto způsobem si opatřit prostředky pro úhradu přednostních pohledávek výživného. Soud I. stupně proto u otce vyšel z potenciálních příjmů, tedy z toho, kolik by si otec mohl vydělat, pokud by byl zaměstnán jako vyučený kuchař. Uzavřel, že by si mohl vydělat částku kolem 30 000 Kč hrubého. Soud nepřihlédl k tomu, že se otci narodilo další dítě, neboť není zapsán v jeho rodném listě. Za přiměřené považoval soud I. stupně zvýšení výživného od 1. září 2016, kdy Kryštof začal navštěvovat základní školu, a v této souvislosti zvýšil výživné pro nezletilého Kryštofa na částku 3 000 Kč měsíčně a na Karolínu na částku 2 500 Kč měsíčně. Počínaje dnem 1. 9. 2018, kdy i Karolína začala navštěvovat základní školu, zvýšil výživné na každé z dětí na částku 3 500 Kč měsíčně. Soud I. stupně přihlédl i k tomu, že otec se s dětmi již čtyři roky nestýká, žádné dárky jim nedává. Nedoplatek, který otci vznikl zvýšením výživného od září 2016, uložil otci splácet v pravidelných měsíčních splátkách a o nákladech řízení rozhodl podle § 23 z. ř. s.
3. Rozsudek soudu I. stupně napadl včasným odvoláním otec nezletilých a s odkazem na důvody uvedené v § 205 odst. 2 písm. b), c), d), e) a g) o. s. ř. namítal, že soud I. stupně nesprávně zhodnotil jeho majetkové poměry. Otec nesouhlasil se stanovením základu pro výpočet mzdy ve výši 30 000 Kč pro případ, že by „plně uplatnil svoji profesní kvalifikaci“ a pracoval jako vyučený kuchař. Otec uvedl, že vyučen byl před více jak 15 lety, v tomto oboru nikdy nepracoval. Potenciální zaměstnání coby kuchaře nelze proto ve smyslu § 913 odst. 2 o. z. považovat za příjem, kterého se otec vzdal bez důležitého důvodu, neboť toto zaměstnání nikdy nevykonával. Soud I. stupně nesprávně stanovil částku 30 000 Kč jako východisko pro jeho potenciální příjem. Podle srovnání platů dle Informačního systému o průměrném výděлку sestavovaném MPSV byl průměrný hrubý příjem na pozici kuchařem v roce 2018 ve výši 17 516 Kč, medián ve výši 15 699 Kč. Podle regionální statistiky cen práce pro hl. m. Prahu za totožné období je pak jen 22 324 Kč, medián 19 734 Kč. Nelze tedy očekávat, že by otec mohl bez praxe dosáhnout tak vysoké mzdy, jak uvedl soud I. stupně, spíše by se mzda blížila částce mírně nad mediánem, asi 18 541 Kč měsíčně čistého. Dále otec namítal, že postup podle § 913

odst. 2 o. z. má být využíván v situacích, kdy je „rodič, resp. povinný bez prostředků, vyhýbá se práci, a proto nemůže a vlastně ani nechce plnit vyživovací povinnost“, jak uvedl Ústavní soud v usnesení sp. zn. III. ÚS 1303/11. U otce taková situace nenastala, není tedy důvod pro aplikaci tohoto ustanovení, naopak je na místě vyjít ze skutečných příjmů otce.

4. Dále otec namítal, že zvýšením výživného až na částky 3 500 Kč měsíčně pro nezletilé děti by otec platil na výživném 44 % ze skutečných příjmů. Tabulka obsažená v metodice Ministerstva spravedlnosti ČR předpokládá výživné pro 2 děti ve věku 6 až 9 let maximálně v rozsahu 34 % průměrného příjmu. Doporučení směřuje stanovit výživné na dolní hranici při více vyživovacích povinnostech, tedy v rozsahu 26 % a stanovení výživného ve výši 4 125 Kč. Zpětné zvýšení výživného a určení splátek je na hranici finančních možností otce, který značnou částkou přispívá na vedení domácnosti se svou přítelkyní a dalším synem. Otec dále namítal, že zájem o děti opakovaně projevoval. Matka však vždy tvrdila, že děti jsou na víkend jinde, jsou nemocné nebo mají jiné plány. Na prosby ze strany prarodičů (rodičů otce) matka nereagovala.
5. Otec souhlasil se zvýšením výživného s ohledem na vyšší výdaje dětí, za přiměřené považuje zvýšení na každé z nezletilých dětí o 500 Kč měsíčně. Navrhl proto, aby odvolací soud napadený rozsudek změnil tak, že s účinností od 1. 9. 2016 se výživné zvýší pro nezletilého Kryštofa na částku 2 500 Kč a pro Karolínu na částku 2 000 Kč měsíčně, s účinností od 1. 9. 2018 na částku 2 500 Kč pro Kryštofa a na tutéž částku pro nezletilou Karolínu. Uvedl, že splátku výživného s ohledem na předběžnou vykonatelnost rozsudku již zaplatil.
6. Matka a opatrovník navrhli potvrzení napadeného rozsudku jako věcně správného.
7. Odvolací soud přezkoumal rozsudek soudu I. stupně v rozsahu podaného odvolání včetně řízení, které jeho vydání předcházelo, doplnil dokazování (§ 212, § 212a odst. 1, 5, § 213 o. s. ř.) a dospěl k závěru, že odvolání je důvodné.
8. Podle § 913 odst. 1 o. z., pro určení rozsahu výživného jsou rozhodné odůvodněné potřeby oprávněného a jeho majetkové poměry, jakož i schopnosti, možnosti a majetkové poměry povinného. Dle odst. 2 téhož ustanovení při hodnocení schopností, možností a majetkových poměrů povinného je třeba také zkoumat, zda se povinný nevzdal bez důležitého důvodu výhodnějšího zaměstnání či výdělečné činnosti nebo majetkového prospěchu, popřípadě zda nepodstupuje nepřiměřená majetková rizika. Dále je třeba přihlídnout k tomu, že povinný o oprávněného osobně pečuje, a k míře, v jaké tak činí; přihlídnout se popřípadě i k péči o rodinnou domácnost.
9. Dle § 915 odst. 1 o. z. má být životní úroveň dítěte zásadně shodná s životní úrovní rodičů. Toto hledisko předchází hledisku odůvodněných potřeb dítěte.
10. Podle § 923 odst. 1 o. z., změní-li se poměry, může soud změnit dohodu a rozhodnutí o výživném pro nezletilé dítě, které nenabylo plné svéprávnosti.
11. Předpokladem rozhodnutí soudu o změně dosavadní úpravy vyživovací povinnosti rodičů k dětem je změna poměrů účastníků. Jedná se o výsledek srovnání poměrů, z nichž vycházel soud při rozhodování o dřívější úpravě výživného, s poměry v době nového rozhodnutí (§ 923 odst. 1 o. z.). Soud I. stupně správně při rozhodování o návrhu na zvýšení výživného pro nezletilé posoudil poměry, které zde panovaly v době poslední úpravy, a po zhodnocení aktuálních poměrů zcela důvodně přistoupil ke zvýšení výživného v souvislosti s nástupem nezletilých do základní školy. Jeho závěr o potencionálním příjmu otce ve výši 30 000 Kč měsíčně hrubého, kterého by dosahoval jako vyučený kuchař, ale nemá oporu v provedeném dokazování.
12. Zákon výslovně ukládá soudu povinnost vycházet při hodnocení schopností, možností a majetkových poměrů nejen z faktických příjmů rodičů, resp. z jejich reálných majetkových poměrů, ale z potenciality jejich příjmů (srov. § 913 odst. 2 věta první o. z.). Odvolací soud vyšel

z údajů Českého statistického úřadu pro období 2016 až 2018, ze kterých vyplývá, že kuchař, pomocný kuchař (otec je vyučen v oboru kuchař, ale tuto práci nikdy nevykonával) by příjmu 30 000 Kč měsíčně hrubého nedosahoval. V řízení před soudem I. stupně bylo prokázáno, že průměrný čistý měsíční příjem matky za roky 2016, 2017 a 2018 byl 37 523 Kč. Průměrný čistý měsíční příjem otce v roce 2016 byl 13 959 Kč, 14 410 Kč v roce 2017 a 15 867 Kč v roce 2018. Otec je vyučený kuchař bez maturity, pracuje jako řidič, rozváží maso, má k dispozici firemní mobil a stravenky, otec nemá žádné zdravotní omezení. Z uvedeného je zřejmé, že otec dosahuje zhruba stejného příjmu od roku 2012, kdy bylo poprvé výživné upraveno. Podle údajů Českého statistického úřadu v roce 2016 byla průměrná hrubá mzda řidiče osobních a malých dodávkových automobilů ve výši 21 641 Kč, medián mezd ve výši 21 746 Kč, v roce 2017 průměrná hrubá mzda ve výši 22 905 Kč a medián mezd 23 371 Kč, v roce 2018 průměrná hrubá mzda ve výši 24 482 Kč a medián mezd 24 490 Kč. Tedy dochází k postupnému nárůstu mezd v této pracovní skupině. Částky jsou navíc vyšší, než dosahoval otec, zejména v letech 2016 a 2017. Za této situace by měl otec zvážit, zda setrvá u dosavadního zaměstnavatele, či zda si najde další či jiné zaměstnání tak, aby mohl saturovat narůstající potřeby svých nezletilých dětí, které se v mezidobí s přibývajícím věkem zvyšují, zejména pak v souvislosti s nástupem do základní školy, a současně i potřeby dalšího nezletilého dítěte. O něm tvrdí, že je jeho biologickým otcem, má k němu a současně i jeho matce vyživovací povinnost, kterou plní.

13. Odvolací soud při zohlednění všech uvedených zákonných kritérií a zjištěných skutečností dospěl k závěru, že v daném případě jsou dány podmínky pro zvýšení výživného nezletilého Kryštofa od 1. 9. 2016 na částku 2 800 Kč měsíčně a na nezletilou Karolínu od 1. 9. 2018 na částku 2 800 Kč měsíčně, tedy v souvislosti s nástupem dětí do základní školy. Požadavku matky na stanovení výživného v částce 3 500 Kč měsíčně neodpovídá ani výše mzdy řidiče uvedená Českým statistickým úřadem, ke které přihlížel odvolací soud, a která rovněž nedává prostor pro zvýšení výživného pro nezletilou v roce 2016 a pro nezletilého následně ještě v roce 2018, jak učinil soud I. stupně. Nedoplatek na zvýšeném výživném činí pro nezletilého Kryštofa za dobu od 1. 9. 2016 do 30. 6. 2019 částku 19 700 Kč, kdy odvolací soud od částky 27 200 Kč (34 měsíců x 800 Kč) odečetl otcem v mezidobí zaplacenou částku 7 500 Kč. Pro nezletilou Karolínu za dobu od 1. 9. 2018 do 30. 6. 2019 částku 500 Kč, kdy odvolací soud od částky 8 000 Kč (10 měsíců x 800 Kč) odečetl otcem v mezidobí zaplacenou částku 7 500 Kč.
14. Odvolací soud proto postupoval podle § 220 odst. 1 písm. b) o. s. ř. a rozsudek soudu I. stupně v napadeném výroku I. změnil jen tak, že výživné zvýšil na nezletilého Kryštofa od 1. 9. 2016 na částku 2 800 Kč měsíčně a na nezletilou Karolínu od 1. 9. 2018 rovněž na částku 2 800 Kč měsíčně, jinak jej dle § 219 jako věcně správný potvrdil. Ve výroku o nedoplatku na zvýšeném výživném II. rozsudek podle § 220 odst. 1 písm. b) o. s. ř. změnil tak, že tento nedoplatek činí pro nezletilého Kryštofa za dobu od 1. 9. 2016 do 30. 6. 2019 částku 19 700 Kč a pro nezletilou Karolínu za dobu od 1. 9. 2018 do 30. 6. 2019 částku 500 Kč a otec je povinen nedoplatky zaplatit do 31. 12. 2019.
15. Podle § 23 zákona o zvláštních řízeních soudních ve spojení s § 224 odst. 1, 2 o. s. ř. odvolací soud rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů, neboť zde nebyly shledány žádné okolnosti, které by odůvodňovaly přiznání náhrady nákladů řízení některému z účastníků.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku není dovolání přípustné.

Praha 25. června 2019

JUDr. Naděžda Zachystalová v. r.
předsedkyně senátu